

verti po lygiai

Projektas iš dalies finansuojamas
Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir
pilietiškumo programos lėšomis

Projektą „Pajamų atotrūkio tarp moterų ir vyrų skirtumo mažinimas“ Nr.820731 (REC-RGEN-PENS-AG-2017) iš dalies remia Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa (2014 – 2020)

LYČIŲ SKIRTUMAI VISUOMENĖJE

Doc. Dr. Giedrė Purvaneckienė

Druskininkai, 2020 rugpjūčio 19 d.

TIKSLAS

AR MAŽĖJA LYČIŲ SKIRTUMAI MŪSŲ VISUOMENĖJE? KOKIA PAŽANGA?

- Neabejoju, kad visumoje šiočia tokia pažanga yra, bet ji tokia lėta, ir ne visuomet tvari;
- Mums vis sakoma: „nereikia dirbtinai skubinti procesų, lyčių lygybė ateis natūraliai“;
- Praėjo 30 metų. Ir kas atėjo? Kokią pažangą mes matome?
- Šiandien moterys išeina į gatves su savo reikalavimais, matyt, moterų kantrybės taurė prisipildė.

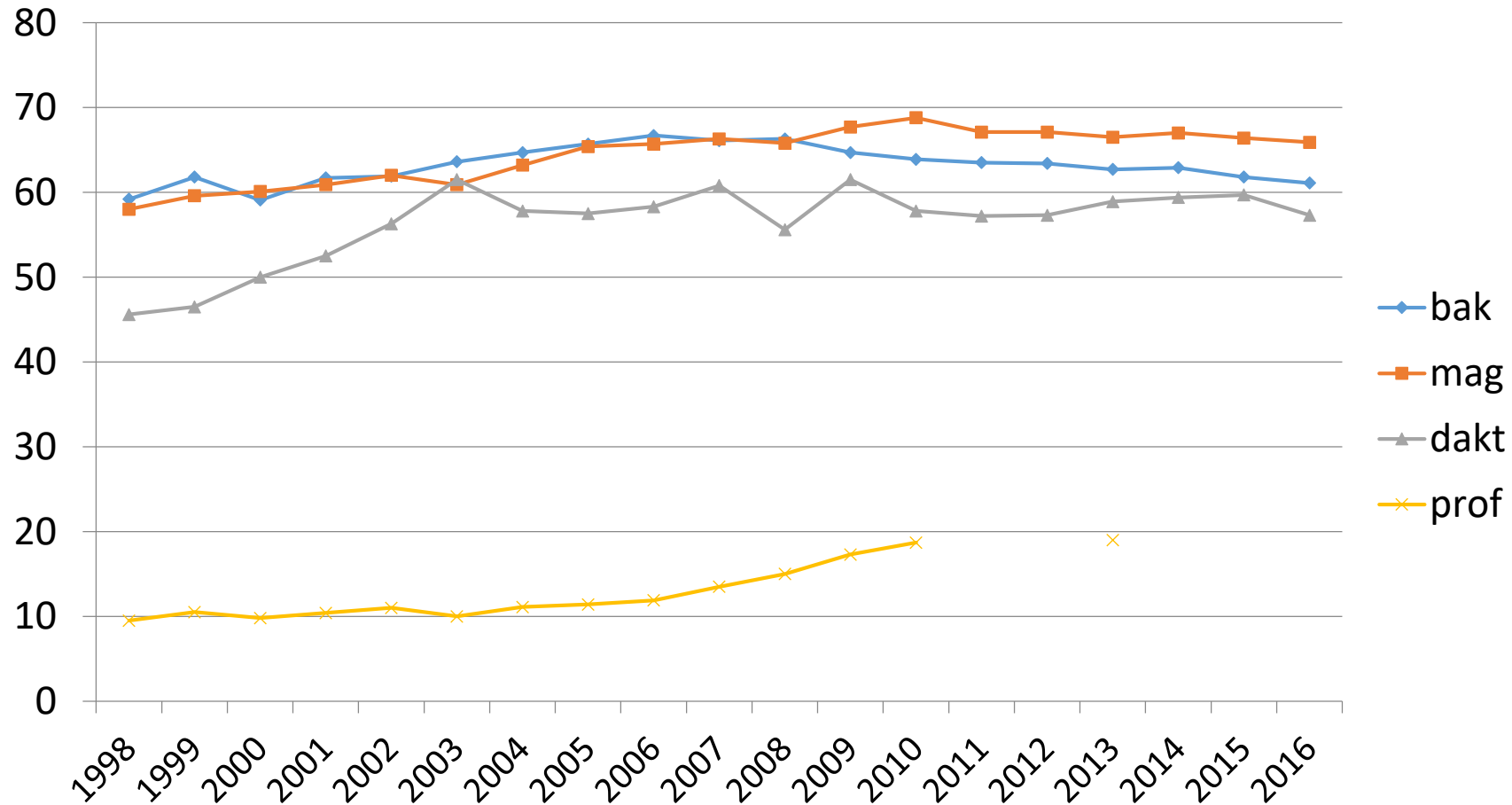
REVOLIUCINĖ PAŽANGA

- Revoliucinė pažanga buvo padaryta 2 srityse:
 - 1995 m. buvo įvestos mokamos vaiko priežiūros atostogos, t.y. vaiko iki 1 m. priežiūra kompensuojama atlyginimo dalimi (toliau – tobulinimai)
 - 2011 m. priimtas Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas. Revoliucingumo esmė – privatus kaltinimas pakeistas į valstybinį kaltinimą.

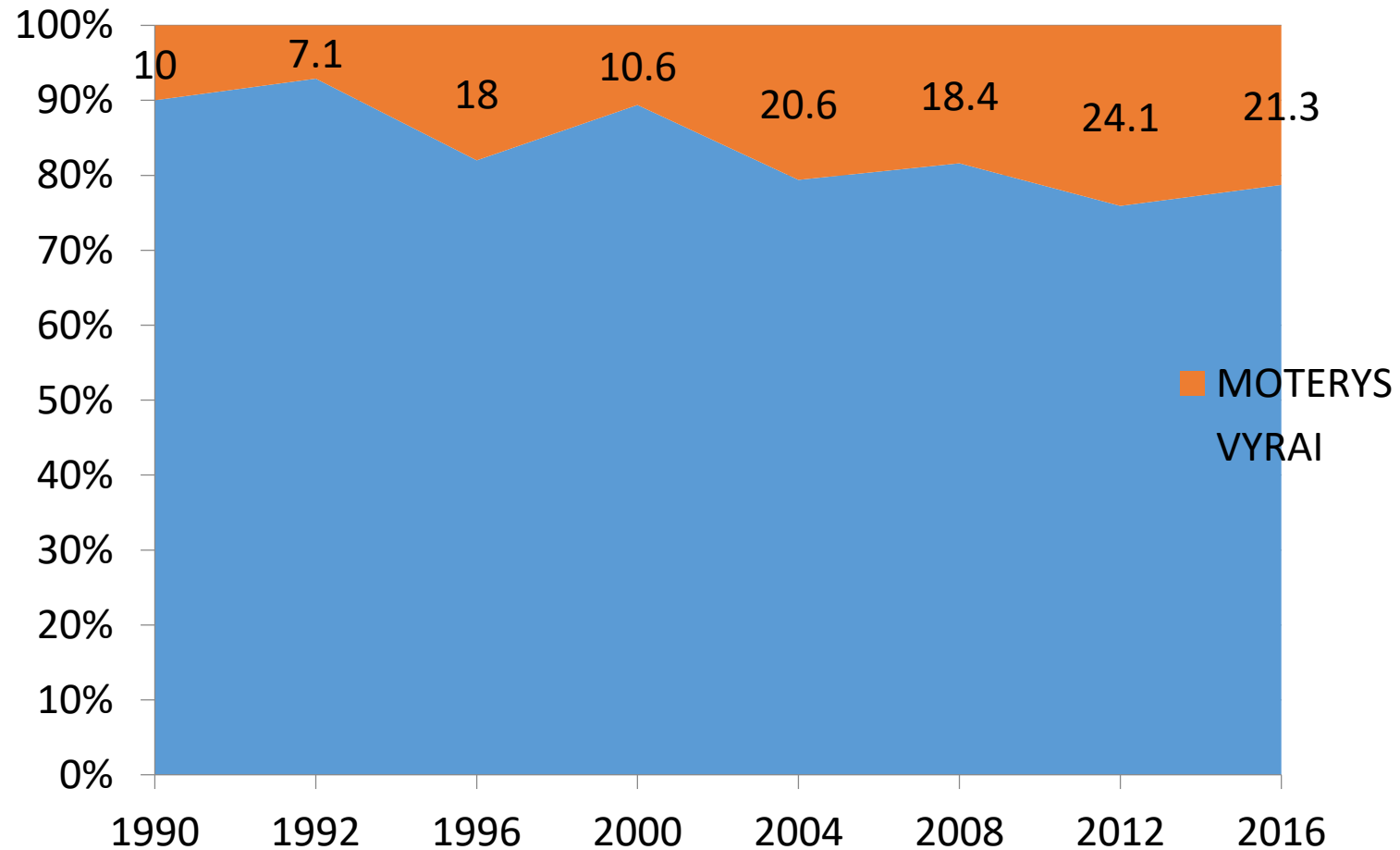
EVOLIUCINĖ PAŽANGA

- Švietimo srityje – lėtai didėja išsilavinusių moterų dalis;
- Politikoje – šiek tiek didėja moterų dalis;
- Taisomi įstatymai, priimtas ir nuolat tobulinamas LR moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas.

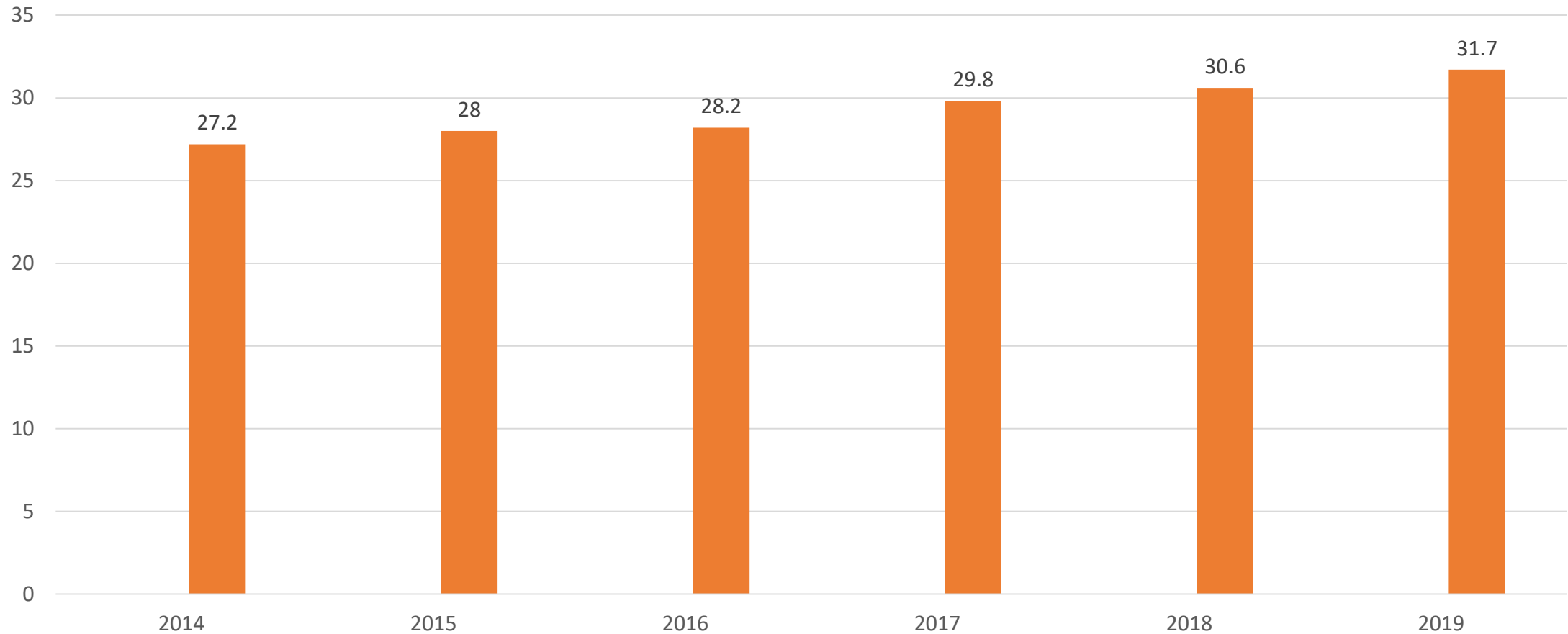
MOTERŲ DALIS, ĮGIJUSIŲ BAKALAURO, MAGISTRTO BEI DAKTARO LAIPSNIUS IR MOTERŲ PROFESORIŲ DALIS, %

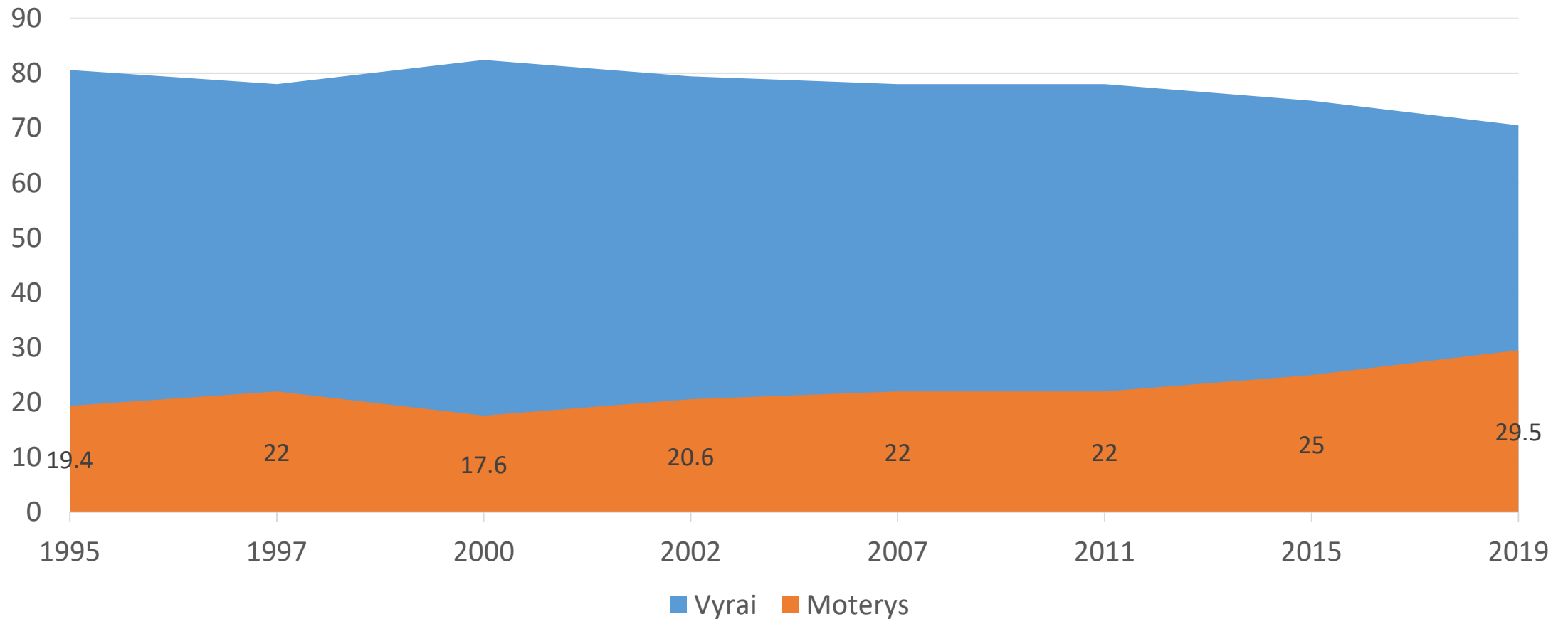
IŠRINKTŲ Į LR SEIMĄ MOTERŲ IR VYRŲ DALIS 1990 – 2016 m., % (iš kur bus ta politinė valia?)

PALYGINIMUI – MOTERŲ DALIES AUGIMAS ES ŠALIŲ PARLAMENTUOSE, VIDURKIS, %

IŠRINKTŲ Į SAVIVALDYBIŲ TARYBAS MOTERŲ IR VYRŲ DALIS 1995 – 2019 m., % (iš kur bus ta politinė valia?)

ATSITIKTINĖ PAŽANGA IR NETVARUMAS

- Moterų tapimas ministrėmis, Prezidente ar Seimo pirmininke;
- Institucinio lyčių lygybės mechanizmo netvarumas;

NESIMATO PAŽANGOS

- Ne visą darbo laiką 2018 m. dirbo 9,7 % moterų ir 5,7 % vyrų;
- Vis dar egzistuoja moterų ir vyrų nelygus pasiskirstymas pagal veiklos sritis, profesijas;
- Vadovaujančias pozicijas užimančių moterų dalis padidėjo nuo 38,6% (2014) tik iki 39,2% (2019). *(Statistikoje įtraukti ir individualiai dirbantys asmenys)*
- Moterų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis 2019 m. sudarė 87,6% vidutinio mėnesinio vyrų darbo užmokesčio;
- Moterų vidutinė valstybinio socialinio draudimo pensija 2019 m. pradžioje sudarė 79 % vyrų pensijos;
- 2019 m. užregistruota **6600** moterų (80,2%) ir 979 vaikai (10,6%) smurto artimoje aplinkoje aukų;
- 2019 m. 89,8% kaltinamieji dėl smurto artimoje aplinkoje buvo vyrai;
- Pastaraisiais metais nuolat kyla grėsmė moterų reprodukcinėms teisėms;
- Bloga moterų NVO padėtis.
- Ir t.t.

PAGRINDINĖ PRIEŽASTIS

- **POLITINĖS VALIOS NEBUVIMAS SIEKTI LYČIŲ LYGYBĖS**

- (Ar per 25 m. nebuvo galima išspręsti visuotinio aprūpinimo vaikų darželiais ir kitomis paslaugomis, auginant vaikus?)
- Ar negalima skirti lėšų projektams, šviečiantiems visuomenę lyčių lygybės tema, kol dauguma supras lygybės naudą?)

- **REZULTATAS - LYČIŲ LYGYBĖS INDEKSAS MAŽESNIS NEI ES VIDURKIS:**

- **55,8 (2005) → 54,9 (2010) → 54,2 (2012) → 56,8 (2017)**
(perskaičiuotas pagal naują metodiką)

KLAUSIMAI?

giedre.purvaneckiene@gmail.com